ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 54.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. ВТОРНИКЪ, 15-го Іюля. — 1847 — Wilno. WTOREK, 15-go Lipca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 9-го Іюля.

Высочайшими Грамотами, 5-го Апрѣля, Всемилостивѣйше сопричислены: къ ордену Св. Владиміра, 2-й степени, Преосвященный Епископъ Калужскій и Боровскій, *Николай*, и къ ордену Св. Анны 1-й степени, Преосвященные Епископы: Мингрельскій *Антоній*, Викарій С. Петербургской Митрополіи, Епископъ Ревельскій *Наѳанаилъ*, Викарій Экзарха Грузіи Епископъ Горійскій *Никифоръ*, и Викарій Волынской Епархіи, Епископъ Острожскій *Іероѳей*.

— Высочайшимъ Указомъ, 25-го Іюня, Предводитель Дворянства Ковенскаго Уѣзда, Титулярный Совѣтникъ Графъ М. *Чапскій*, Всемилостивѣйше пожалованъ въ званіе Каммеръ-Юнкера Двора Его Императорскаго Величества.

—

СМѢСЬ.

—

О'КОННЕЛЬ.

Даніилъ О'Коннель, котораго Англичане называли великимъ агитаторомъ (*the great Agitator*), родился 6-го Августа 1774 года въ Керхенѣ, на юго-западномъ мысѣ Ирландіи, въ графствѣ Керры. Его фамилія, лишившаяся своего имѣнія, происходила будто бы изъ Иврегскихъ клановъ, которые производятъ свой родъ отъ младшей линіи королевскаго дома Гермонъ. Отецъ О'Коннеля, Морганъ О'Коннель, содержатель Дублинскаго протестантскаго университета, оставилъ своему семейству значительное имущество. Даніилъ, старшій изъ семейства, провелъ дѣтскія лѣта свои въ родительскомъ домѣ, въ Деррайненѣ, гдѣ жилъ бездѣтный его дядя, назначавшій какъ его самаго, такъ и брата его, Маврикія, своими наслѣдниками. Бѣдный, старый учитель, Давидъ Магони, преподавалъ ему начальныя основанія наукъ; по достиженіи же 13 лѣтъ отъ роду, онъ отправленъ былъ, для дальнѣйшаго образованія, къ одному католическому священнику, который открылъ въ странѣ первую католическую школу.

Такъ какъ Даніилъ желалъ вступить въ духовный санъ, то его отправили на твердую землю, сперва къ Доминиканамъ въ Левенъ, а потомъ къ Іезуитамъ въ Сентъ-Омеръ, гдѣ онъ былъ до 1792 года, а за симъ перешелъ въ англійскую доуэйскую коллегію. Тогдашняя политика во Франціи не нравилась

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 9-go Lipca.

Przez Najwyższe Dyplomata, 5-go Kwietnia, Najmiłościwiéj policzeni zostali: do orderu św. Włodzimiérza klassy 2 éj, Biskup Kałużski i Borowski, *Mikołaj*, i do orderu św. Anny klassy 1-éj, Biskupi: Mingrelski *Antoni*, Wikary Metropolii Petersburgskiéj, Biskup Rewelski *Nataniel*, Wikary Exarcha Gruzyi, Biskup Goryjski *Nicefor*, i Wikary Eparchii Wołyńskiéj, Biskup Ostrogski *Hierotеusz*.

Przez Najwyższy Ukaz, 25-go Czerwca, Marszałek Powiatu Kowieńskiego, Radzca Honorowy Hrabia M. *Czapski*, Najłaskawiéj mianowany Szambelanem Dworu Jego Cesarskiej Mości.

—

ROZMAITOŚCI.

—

O'CONNELL.

Daniel O'Connell, Irlandczyk, któremu sami Anglicy historyczny przydomek wielkiego wichrzyciela (*the great Agitator*) nadali, urodził się d. 6 sierpnia 1774 r. w Carhen, na południowo zachodnim przylądku Irlandyi, w hrabstwie Kerry. Familia jego, która za upływem czasu, utraciła swoje dobra, pochodzić miała od klanów Ivragh, które ród swój wywodzą znowu od młodszéj linii królewskiego domu Hermon. Ojciec jego, Morgan O'Connell, dzierżawca uniwersytetu protestanckiego w Dublinie, pozostawił rodzinie swojéj znaczny majątek. Daniel, najstarszy z rodzeństwa, spędził wiek dziecinny w domu rodzicielskim, w Darrynane, gdzie mieszkał bezdzietny jego stryi, który go i brata jego Maurycego za spadkobierców swoich przybrał. Ubogi, stary nauczyciel, David Mahony, udzielał mu początkowe nauki; mając zaś już lat 13 wieku, posłany został na dalsze ukształcenie do pewnego katolickiego xiędza, który piérwszą w kraju katolicką otworzył szkołę.

Ponieważ Daniel poświęcić się pragnął stanowi duchownemu, posłano go więc na ląd stały, naprzód do Dominikanów w Löwen, a potém do Jezuitów w St. Omer, gdzie zostawał aż do roku 1792, następnie zaś przeniósł się do angielskiego kollegium w Douay. Ówczesna polityka we Francyi nie podobała się Danielowi; dla tego też w r.

Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ всеподданнѣйшій докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената, касательно порядка перехода Евреевъ, состоящихъ на рекрутской очереди, въ сословіе земледѣльцевъ, и соглашаясь по сему предмету съ заключеніемъ Сената и Министра Государственныхъ Имуществъ, Мнѣніемъ, Высочайше утвержденнымъ, положилъ: „Въ дополненіе подлежащихъ статей Свода Законовъ постановить, что сила 2-го пункта прилож. къ ст. 1319-й Зак. о состоян. (т. IX-го въ продолж. V-мъ), распространяется вообще на Евреевъ Западныхъ Губерній, поселяющихся для хлѣбопашества, какъ въ западномъ краѣ, такъ и другихъ мѣстахъ, гдѣ имъ дозволено постоянное жительство, съ тѣмъ однако же, что одно изъявленіе состоящими на рекрутской очереди Евреями желанія перейти въ земледѣльческое состояніе, не должно освобождать ихъ отъ исполненія рекрутской повинности, доколѣ они, по распоряженію подлежащаго начальства, дѣйствительно не будутъ перечислены въ сельское состояніе.

Rada Państwa, w Departamencie Praw i na Ogólném Zgromadzeniu, rozpatrzywszy najpoddanniejsze przedstawienie Ogólnego Zgromadzenia piérwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu, o porządku przechodzenia Starozakonnych, będących na kolei rekruckiéj, do stanu rolników, i przychylając się w tym przedmiocie do wniosku Senatu i Ministra Dóbr Państwa, uchwałą, Najwyżéj utwierdzoną, postanowiła: „Uzupełniając odpowiedne artykuły Zbioru Praw postanowić, że moc obowiązująca 2 punktu d. dat. do art. 1319 Praw o Stanach (T IX Dalszy Ciąg V) rozciąga się w ogólności na Starozakonnych Zachodnich gubernii, osiadających dla rolnictwa, tak w zachodnim kraju, jako też i w innych miejscach, gdzie im jest dozwolone stałe zamieszkanie, z tém jednakże zastrzeżeniem, że samo oświadczenie będących na kolei rekruckiéj Starozakonnych, iż chcą przejść do stanu rolniczego, nie ma ich uwalniać od spełnienia rekruckiéj powinności, dopóki na mocy rozporządzenia właściwéj zwierzchności, rzeczywiście do stanu rolniczego zaliczeni nie będą.

—

24-го Іюня скончался здѣсь, въ С. Петербургѣ, къ общему сожалѣнію, Генералъ-Интендантъ Флота, Вице-Адмиралъ Михаилъ Николаевичъ *Васильевъ*, на семидесятомъ году отъ рожденія, прославившійся путешествіями своими къ Сѣверному Полюсу, мужъ чести и добра, вѣрный и усердный слуга Государевъ.

Dnia 24-go Czerwca, zakończył tu, w Petersburgu, z żalem powszechnym, życie, Jenerał-Intendent floty, Wice-Admirał, Michał syn Mikołaja *Wasiljew*, w 70-m roku wieku swego; był to mąż honoru i dobra, wierny i gorliwy sługa Monarchów, który się wsławił podróżami swemi do Bieguna Północnego.

Тифлисъ, 31 *Мая.*

Намъ пишутъ изъ Гори, что посѣтившая въ прошломъ году здѣшній край саранча, оставила столько зародышей, что въ настоящую весну, съ восходами хлѣбовъ, поля покрылись возродившеюся саранчею; мѣры, предписанныя Правительствомъ объ истребленіи ея, при соревнованіи мѣстнаго начальства, хотя имѣли значительный успѣхъ, но въ сравненіи съ тѣмъ, сколько показалось здѣсь саранчи, количество истребленной не могло быть слишкомъ значительно. Обстоятельство это произвело сильное вліяніе на здѣшнихъ жителей. Только святая Вѣра въ милосердіе Божіе еще ободряетъ ихъ уныніе, и ослабляетъ страхъ при мысли, что съ опустошеніемъ полей угрожаетъ голодъ. Въ такомъ положеніи народъ и духовенство прибѣгнули къ водѣ изъ источника Св. Іакова. 18 Мая вода привезена, и вмѣстѣ съ привозомъ ея появились безчисленныя стаи птицъ *тарби.* Армянское духовенство, отслуживъ благодарственный молебенъ въ Соборѣ, въ 11 часовъ утра, предприняло въ полномъ об-

Tyflis, 31 *maja.*

Donoszą z Gori, że szarańcza, która w roku zeszłym kraj tutejszy nawiedziła, tyle pozostawiła zarodków, iż téj wiosny, razem ze wschodzącém zbożem, pola okryte zostały wylęgłą szarańczą; środki przez Rząd przepisane celem jéj wytępienia, chociaż przy spółdziałaniu zwierzchności miejscowéj znacznie skutkowały, w porównaniu atoli z mnóstwem zjawionéj tu szarańczy, ilość wytępionéj nie okazała się bydź znaczną. Okoliczność ta wielki miała wpływ na mieszkańców tutejszych. Jedna tylko święta Wiara w miłosierdziu Bożém pokrzepiała jeszcze ich duch upadły i zmniejszała trwogę na wspomnienie, że ze spustoszeniem pól głód zagraża. W takiém położeniu, lud i duchowieństwo ucieklі się do wody ze źródła św. Jakóba. Dnia 18-go Maja wodę tę przywieziono, i razem z nią zjawiły się niezliczone stada ptaków *tarbi.* Duchowieństwo Ormiańskie, odprawiwszy modły dziękczynne w Soborze, o godzinie 11-éj z rana wyszło uroczyście w processyi przez miasto, dla przyjęcia wody, zostawionéj za rogatkami, u kapłana Ter-Stiepanowa. Ztamtąd niesiono

---

Даніилу; и потому въ 1793 году, получивъ дозволеніе возвратиться въ отечество, онъ съ радостію бросилъ въ море трехцвѣтную кокарду. Прибывъ въ 1794 году въ Ирландію, отмѣнилъ намѣреніе вступить въ духовный санъ, и рѣшился заняться законовѣдѣніемъ, каѳедра котораго за два года до того открыта была для католическихъ Ирландцевъ. Въ Мидль-Тампльскомъ училищѣ законовѣдѣнія, въ Лондонѣ, О'Коннель занимался науками съ неутомимою ревностію и прилежаніемъ, и въ Апрѣлѣ 1798 г. получилъ мѣсто адвоката въ Дублинскомъ судѣ. Безпримѣрное знаніе законовъ, искусство въ англійскомъ судопроизводствѣ составлять превратные вопросы, и при всемъ этомъ сильное краснорѣчіе, доставили ему имя знаменитаго оратора. Какъ противникъ тогдашней французской системы, онъ держался партіи тори, но это продолжалось не долго; переходъ его на сторону виговъ послѣдовалъ съ того времени, когда ему случилось присутствовать при одномъ политическомъ процессѣ; съ тѣхъ поръ интересы Ирландіи сдѣлались его собственными. Твердость и рѣшительность характера вскорѣ доставили ему довѣріе всѣхъ католическихъ его соотечественниковъ. Съ восторгомъ защищалъ онъ дѣло каждаго Ирландца, и противъ всякаго неправосудія возставалъ въ качествѣ обвинителя. Когда въ 1800 году составлялся законодательный союзъ между Ирландіею и Великобританіею, онъ со своими товарищами протестовалъ противъ онаго.

Внѣшнее положеніе его улучшилось тогда, когда, по кончинѣ своего дяди, получилъ онъ въ наслѣдство значительное имущество съ мѣстечкомъ Деррайненъ. Въ 1807 году онъ сочетался бракомъ съ своего племянницею Маріею О'Коннель, отъ которой имѣлъ семерыхъ дѣтей, и которая скончалась въ 1837 году.

1793, otrzymawszy pozwolenie powrótu do ojczyzny, z radością rzucił w morze trój-kolorową kokardę. Przybywszy w r. 1794 do Irlandyi, zmienił zamiar wstąpienia do stanu duchownego i poświęcił się zawodowi prawnemu, który na dwa lata przedtém otworzony został dla katolickich Irlandczyków. W szkole prawa Middle Temple, w Londynie, oddawał się naukom z żelazną pilnością, i w kwietniu 1798 r. został Adwokatem przy sądzie w Dublinie. Niedorównana znajomość praw, ważna w sądownictwie angielskim sztuka czynienia kwestyi opacznych, a nadto zwycięzka wymowa, zjednały mu wnet sławę znakomitego Obrońcy. Jako przeciwnik ówczesnego systemu francuzkiego, O'Connel był wówczas torysem, ale nie na długo; przejście jego na stronę Wigów nastąpiło od czasu, gdy jako młody prawnik, był obecny pewnemu politycznemu processowi; odtąd sprawa ludu Irlandzkiego stała się jego sprawą. Niengiętość i śmiałość charakteru zjednały mu niebawem ufność wszystkich katolickich ziomków. Z zapałem bronił sprawy każdego Irlandczyka, a przeciw każdéj niesprawiedliwości występował jako oskarżyciel. Gdy w r. 1800 przygotowywała się prawodawcza Unia pomiędzy Irlandyą i W. Brytanią, on z kolegami swemi protestował przeciwko temu.

Zewnętrzne położenie jego polepszyło się wówczas, gdyż po stryju swoim odziedziczył znaczne dobra z miasteczkiem Derrynane. W r. 1807 ożenił się z swoją kuzynką, Maryą O'Connell, z którą w szczęśliwem małżeństwie miał siedmioro dzieci, a która umarła w r. 1837.

лечепіи шествіе чрезъ городъ, для принятія воды, оставшейся за заставою города, у священника Теръ-Степанова. Оттуда она была несена подъ балдахиномъ въ сосудѣ. Собраніе людей разныхъ сословій и религій было такъ велико, что во всѣхъ улицахъ и переулкахъ, по направленію отъ Армянскаго Собора, тщетно бы было усиліе прохожаго пройти въ противоположную сторону шествія. Въ это самое время, нѣсколько стай птицъ, не пугаясь толпы народа, пролетѣли надъ самымъ балдахиномъ; другія кружились надъ нимъ нѣсколько секундъ. Всѣ бывшіе свидѣтелями этого чуднаго привлеченія птицъ, съ умиленіемъ простерли взоры къ небу, и на лицѣ каждаго видѣнъ былъ переходъ отъ удивленія къ непоколебимой вѣрѣ и къ моленію, приносимому Господу Богу. Не прошло еще двухъ дней, какъ разсказами стали подтверждаться слухъ объ истребленіи саранчи во многихъ мѣстахъ; разнородны только разсказы о томъ, какимъ образомъ истребляютъ птицы саранчу; но и эти разсказы, при самомъ разногласіи, не удивляютъ уже насъ послѣ того, что мы видѣли вчера. Послѣ вчерашняго дня, разнесшагося тамъ скоро по уѣзду, многіе деревенскіе священники съ старшинами явились въ Гори для полученія воды, сюда привезенной. Какимъ-то общимъ результатомъ кончится появленіе здѣсь священныхъ птицъ? Но если саранча будетъ истреблена даже вполовину противъ того, сколько осталось ея за истребленіемъ средствами людей, то и это будетъ великою благодатью, за которую навсегда будутъ возноситься благодарныя молитвы къ Всевышнему. *(Кавказъ.)*

ją pod baldachimem, w naczyniu. Natłok ludu różnych stanów i wyznań był tak wielki, że po wszystkich ulicach i uliczkach, w kierunku od Soboru Ormiańskiego, próżnoby kto usiłował przejść na drugą stronę. W tymże czasie, kilka stad ptaków, nie lękając się tłumu ludu, przeleciało tuż ponad baldachimem; inne zaś krążyły nad nim przez kilka sekund. Wszyscy, którzy byli świadkami tego cudownego pociągu ptaków, z rozrzewnieniem wznieśli oczy ku niebu, i na twarzy każdego widać było przejście z zadziwienia do niezachwianéj wiary i modlitwy, zanoszonéj do Pana Zastępów. Nie upłynęło jeszcze dwóch dni, a już wiarogodne opowiadania zaczęły potwierdzać wieści o wytępieniu szarańczy w wielu miejscach; opowiadający różnią się tylko względem sposobu, jakim te ptaki wytępiają szarańczę; ale nic nas już nie dziwi, po tém, cośmy wczoraj widzieli. Po dziwie wczorajszym, który się szybko rozniósł po całym powiecie, wielu kapłanów wiejskich, ze starszyzną, przybyli do Gori, dla dostania przywiezionéj tu wody. — Jaki będzie ogólny wypadek zjawienia się tu ptaków świętych? Jeżeli jednak szarańcza wytępioną będzie choćby w połowie tego, ile jéj jeszcze zostało po wyniszczeniu środkami ludzkiemi, już i to będzie wielkiem dobrodziejstwem, za które zawsze wznoszone będą dziękczynne do Najwyższego modły. *(Kaukaz.)*

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 6 Іюля.

Постановленіемъ Императора воспрещено впускать въ австрійскія владѣнія работниковъ и вообще всѣхъ содержащимъ себя заработками, если, при переходѣ границъ, не предъявятъ доказательствъ, что они нарочно вызваны куда либо. Постановленіе это обнародовано въ публичныхъ вѣдомостяхъ.

— Вице-президентъ правленія Галиціи, гр. Лазанскій, назначенъ вице-президентомъ Моравско-Силезскимъ, а референтъ государственнаго совѣта Краусъ, назначенъ вторымъ президентомъ Галиційскаго правленія.

— Патеръ Матью, Ирландскій проповѣдникъ трезвости, уже нѣсколько дней какъ находится въ Прагѣ.

— Въ Краковѣ строятъ теперь каменный мостъ чрезъ Вислу. Мостъ этотъ будетъ поставленъ на шести огромныхъ устояхъ, двухъ береговыхъ и четы-

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 6 lipca.

Według postanowienia Cesarskiego, nie będą wpuszczani do państw austryackich czeladnicy i inni ludzie, trudniący się zarobkiem, jeżeli na granicy nie złożą dowodów, że są umyślnie wezwani. Rząd zatém przez pisma publiczne zawiadamia o takiém postanowieniu wszystkie interessowane osoby.

— Wice-Prezydent gubernium Galicyi, Hr. Lazański, przeniesiony został na tęż samę posadę do gubernium Morawsko Szląskiego, a referent Rady Stanu Krauss, mianowany został drugim Prezydentem gubernium Galicyjskiego.

— Ojciec Mathew, Irlandzki apostoł wstrzemięźliwości, bawi od kilku dni w Pradze.

— W Krakowie zajmują się obecnie najczynniéj wzniesieniem kamiennego mostu na Wiśle. Most pomieniony spoczywać będzie na sześciu olbrzymiego rozmiaru słu-

---

• Во время преобразованія католическаго союза (*Catholic Association*), т. е. въ Маѣ 1809 года въ первый разъ явился онъ въ качествѣ оратора со стороны націи, въ созванномъ имъ самимъ собраніи. Слова его столь успѣшно дѣйствовали на умы Ирландцевъ, что съ тѣхъ поръ вліяніе его на національное дѣло сдѣлалось рѣшительнымъ. Вскорѣ послѣ сего оскорбительное выраженіе, употребленное имъ противъ дублинской корпораціи, состоявшей изъ Оранжистовъ (*Orangemen*), довело его, въ 1813 году, до дуэли съ Альдерманомъ д'Эстеръ, на коей О'Коннель застрѣлилъ своего противника. Сіе несчастное приключеніе заставило его дать клятвенное обѣщаніе никогда и никого не вызывать на дуэль и не принимать вызова. Спустя нѣсколько мѣсяцевъ послѣ того, онъ вызванъ былъ снова господиномъ Пилемъ (нынѣ сэръ Робертъ Пиль), тогдашнимъ первымъ секретаремъ Ирландскаго Лорда Намѣстника, но прежде изъявленія имъ своего согласія или отказа, увѣдомленная обо этомъ мѣстная полиція, арестовала О'Коннеля, а Г. Пиля и его секундантовъ заставила выѣхать изъ Дублина въ Англію, а потомъ и на материкъ. Такимъ образомъ кончена была распря, угрожавшая жизни двухъ мужей, коимъ въ послѣдствіи времени суждено было играть столь важную роль въ дѣлахъ своей націи. Съ тѣхъ поръ О'Коннель, не смотря на самовольныя дѣйствія оранжистскихъ ложъ, которыя возжигали часто волненія и насилія, въ продолженіе многихъ лѣтъ все пріобрѣтенное имъ вліяніе употреблялъ только для того, чтобы удержать счетливыхъ своихъ соотечественниковъ въ границахъ

Przy reorganizacyi Związku katolickiego (*Catholic Association*) w maju 1809 r., O'Connell wystąpił po raz piérwszy jako mówca ludu na zwołanem przez siebie zgromadzeniu. Słowa jego tak dzielnie skutkowały na umysłach słuchaczy, że odtąd wpływ jego w sprawie ludu stał się przeważającym. Wkrótce potém, obrażające wyrażenie, którego użył przeciwko korporacyi Dublińskiéj, złożonéj z Oranżystów (*Orangemen*), wplątało go w r. 1813 z Aldermanem d'Esterre w pojedynek, w którym zastrzelił przeciwnika swego. Ten nieszczęśliwy przypadek skłonił go do uczynienia ślubu, że nigdy nadal żadnego wyzwania nie przyjmie. Jakoż w kilka miesięcy potém wyzwany został znowu przez Pana (teraz Sir Roberta) Peel'a, ówczesnego piérwszego sekretarza przy Lordzie Namiestniku Irlandyi, ale nim swoje zgodzenie się lub odmowę oświadczył, uwiadomiona o tém policya miejscowa, aresztowała O'Connella, a Pana Peel i jego sekundantów zmusiła do odjazdu z Dublina do Anglii, a potém aż na ląd stały. Tym sposobem zakończony został spór, zagrażający życiu dwóch mężów, którzy w następnym czasie tak ważną w dziejach swego narodu odegrać mieli rolę. Odtąd O'Connell, jakkolwiek samowolne działania Loż Oranżystowskich podniecały częstokroć do zaburzeń i gwałtów, przez wiele lat cały swój wpływ, którego nabył, obracał jedynie ku temu, ażeby drażliwych swych ziomków w spokojnéj cierpliwości utrzymać, i przyzwyczaić ich do téj myśli, iż tylko na drodze prawnéj wymiaru sprawiedliwości szukać i spodziewać się powinni.

рехъ въ руслѣ рѣки. Пролеты въ аркахъ будутъ высокіе и удобные для прохода пароходовъ. Кромѣ того, между Краковомъ и Подгуржемъ останется прежній пловучій мостъ.

Франція.

Парижъ, 6 Іюля.

Въ замкѣ Э дѣлаютъ большія приготовленія къ пріѣзду Королевской фамиліи, которая отправится туда на слѣдующей недѣлѣ. Слышно, что Король и Королева Бельгійскіе, на обратномъ пути изъ Англіи, заѣдутъ въ замокъ Э. Въ Парижѣ ожидаютъ принца Оранскаго.

— Палата перовъ во вчерашнемъ засѣданіи утвердила, большинствомъ 101 голоса противъ 25, проектъ закона относительно народнаго воспитанія и медицинской практики.

— Палата депутатовъ разсматривала, въ засѣданіи 3-го числа, просьбу Іеронима Бонапарте. Коммиссія, желая выразить свое сочувствіе къ великому незаслуженному несчастію, единогласно предложила передать эту просьбу министерству и президенту кабинета. Министръ юстиціи объявилъ, что такъ какъ изъ просьбы ясно видно, что Іеронимъ Бонапарте требуетъ не отмѣненія закона, а только того, чтобы изъ этого закона было сдѣлано исключеніе собственно для лица просителя, то въ такомъ смыслѣ, правительство не противится передачѣ просьбы президенту кабинета, и охотно дѣлаетъ это исключеніе въ пользу послѣдняго брата императора Наполеона, принца Іеронима, который никогда не вмѣшивался въ безпокойства, происходившія во Франціи.

Потомъ Г. Дарю представилъ докладъ о просьбѣ ливанскихъ Маронитовъ и Друзовъ. Коммиссія предложила передать просьбу министру иностранныхъ дѣлъ. Г. Гизо отвѣчалъ: „Правительство раздѣляетъ, относительно сирійскихъ христіанъ, чувства коммиссіи и всей палаты, и потому ничего не возражаетъ противъ передачи ему прошенія.“

— Говорятъ, что Марониты постановили имѣть въ Парижѣ постояннаго представителя.

— Во вчерашнемъ засѣданіи, палата депутатовъ приняла прежде проектъ закона относительно разрѣшенія городу Парижу произвести заемъ въ 25 милліоновъ фр.; за симъ приступила къ совѣщаніямъ по бюджету военнаго министерства.

— Французское правительство весьма недовольно тѣмъ, что испанскій кабинетъ, подъ предлогомъ какихъ то возраженій кортесовъ, прекратилъ уплату принцу

pach, to jest: na czterech w wodzie, a dwóch nadbrzeżnych Łuki, wysoko sklepione, dozwolą przepływać parostatkom. Prócz tego mostu, istnieje kommunikacya między Krakowem a Podgórzem po dawnym moście łyżwowym.

Francya.

Paryż, 6 lipca.

W zamku Eu, czynią przygotowania na przyjęcie Królewskiéj rodziny, która w ciągu bieżącego tygodnia jest tamże spodziewaną. Mówią, że Król Belgijski, wracając z małżonką swoją z Anglii, wstąpi do Eu. W Paryżu spodziewany jest Xiążę Oranii.

— Na posiedzeniu d. 3, Izba Parów przyjęła większością głosów 101 przeciw 25, rządowy projekt do prawa względem wychowania publicznego i praktyki lekarskiéj.

— Na posiedzeniu d. 3, Izba Deputowanych zajmowała się petycyą Xięcia Hieronima Napoleona. Kommissya, aby okazać swoje współczucie dla wielkiego, niezasłużonego nieszczęścia, zaproponowała przesłanie téj petycyi do ministerstwa i do Prezesa gabinetu. Minister sprawiedliwości oświadczył: iż ponieważ z saméj petycyi okazuje się, iż Hieronim Napoleon pragnie nie całkowitego zniesienia prawa, ale tylko, aby co do niego, uczyniony był wyjątek; rząd przeto nie sprzeciwia się wcale przekazaniu téj petycyi do Prezesa gabinetu, i czyni chętnie ten wyjątek na korzyść Xięcia Hieronima, ostatniego brata Cesarza Napoleona, który nie brał nigdy żadnego udziału w niespokojnościach kraju.

Następnie P. Daru odczytał sprawozdanie względem petycyi Maronitów i chrześciańskich Druzów gór Libanu. Komissya zaproponowała przekazanie petycyi do Ministra spraw zagranicznych. P. Guizot rzekł: „Rząd podziela uczucia Kommissyi i całéj Izby dla Chrześcian w Syryi, i dla tego nie sprzeciwia się przyjęciu téj petycyi.“

— Słychać, że Maronici postanowili utrzymać w Paryżu swego stałego reprezentanta.

— Na wczorajszém posiedzeniu, Izba Deputowanych przyjęła naprzód projekt do prawa względem upoważnienia miasta Paryża do zaciągnienia pożyczki 25 milionów franków. Następnie przystąpiła do narad nad budżetem ministerstwa wojny.

— Rząd francuzki wziął bardzo za złe gabinetowi hiszpańskiemu, że pod pozorem pewnych reklamacyi Kortezów, zaprzestano Xięciu Montpensier wypłacać roczną jego

---

и пріучить ихъ въ той мысли, что только законными мѣрами должны они искать и надѣяться правосудія.

Но послѣ событій 1821 года, онъ сталъ въ челѣ католическаго общества, коимъ до него предводительствовалъ богатый купецъ, Кегъ, и вмѣстѣ съ другомъ своимъ, Селемъ предпринялъ мѣры къ распространенію дѣйствій сего общества. Съ этою цѣлію замѣнивъ годичное приношеніе въ 5 фунт. стер. (30 руб. сер.) мѣсячнымъ въ 1 пенни (6 коп. сер.), произвелъ то, что вскорѣ присоединилось къ нему все католическое народонаселеніе и общественная казна значительно увеличилась. Но министры, въ 1825 году, уничтожили общество особымъ парламентскимъ постановленіемъ. О'Коннель слишкомъ былъ благоразуменъ для того, чтобы сопротивляться приведенію въ исполненіе сего распоряженія, и потому распустилъ прежнее общество, но немедленно возстановилъ его въ другомъ видѣ и подъ другимъ наименованіемъ.

Между тѣмъ въ 1828 году, партія тори, подъ руководствомъ герцога Веллингтона и сэръ Роберта Пиля, стала у кормила правленія. Ирландія пришла въ положеніе грознаго волненія, и только О'Коннель успѣлъ удержать угрожавшую бурю. Съ этою же цѣлію явился онъ въ Клерскомъ графствѣ кандидатомъ на званіе члена парламента, противъ протестантскаго кандидата Фицджеральда, и рѣчами и обѣщаніями своими достигъ того, что его дѣйствительно избрали депутатомъ.

Но чтобы дѣйствительно занять мѣсто въ нижнемъ парламентѣ, необходимо было исполнить установленную закономъ присягу, форма коей была един-

Atoli po wypadkach w roku 1821, sam stanął na czele Związku katolickiego, któremu dotychczas przewodniczył bogaty handlarz jedwabiu Keogh, i wspólnie z przyjacielem swoim Shiel, przedsięwziął środki rozszerzenia działalności tegoż Związku. Jakoż zniżywszy składkę roczną z 5 f. szt. (30 r. sr.) na miesięczną po 1 penny ($2\frac{1}{2}$ kop.), sprawił to, iż wkrótce cała ludność katolicka do niego przystąpiła, i kassa związku pomnożyła się znacznie. Ministrowie w roku 1825 przytłumili ten związek oddzielnym aktem parlamentowym. O'Connell posiadał za wiele rozsądku, aby się miał wykonaniu tego rozporządzenia opierać, i dla tego rozwiązał dawny Związek, ale wnet przywrócił go znowu, tylko że w innych formach i pod inną nazwą.

Tymczasem, w r. 1828, Torysowie, pod Xięciem Wellingtonem i Sir Robertem Peel, owładnęli ster rządu. Irlandya wpadła w stan groźnego wzburzenia i tylko wpływ O'Connella zdołał powstrzymać wybuch grożącéj burzy. W tymże celu wystąpił w hrabstwie Clare jako kandydat na członka Parlamentu, naprzeciw protestanckiemu kandydatowi Fitzgerald, a zachęcającemi mowami i obietnicami sprawił to, iż rzeczywiście na Deputowanego obrany został.

Nimby atoli zajął rzeczywiście miejsce w Izbie Niższéj, trzeba było wykonać prawem przepisaną przysięgę, któréj formuła właśnie była jedyną prawną, ale nieprzy-

Монпансьерскому годичнаго его жалованья, какъ ис-
панскому инфанту, въ количествѣ 2 милліоновъ реа-
ловъ.
— Министръ просвѣщенія, Г. Сальванди, заболѣлъ,
и по этой причинѣ нѣсколько дней не будетъ занимать-
ся дѣлами.
— Говорятъ, что графъ Моле заболѣлъ глазами,
такъ что не въ состояніи ни читать, ни писать.
— Въ журналѣ *Echo d'Oran* подтверждаютъ сооб-
щенное прежде извѣсіе о пораженіи, понесенномъ Ма-
рокканцами отъ Абд-эль-Кадера, Отрядъ ихъ состо-
ялъ изъ 2,000 челов., кои, во время бѣгства, изру-
блены были Кабилами. Все оружіе, палатки и про-
чіе пожитки достались въ руки побѣдителей, а пред-
водитель ихъ обезглавленъ.
— Въ *Moniteur algerien* сообщаютъ, отъ 20 Іюня,
что большое племя Немеишевъ, состоящее изъ 50,000
чел., и имѣющее до 1,200,000 штукъ овецъ, изъяви-
ло нынѣ совершенную покорность французскимъ вла-
стямъ; это событіе весьма важно для спокойствія Ал-
жиріи.
— Въ *Journal des Débats* объявляютъ, что прави-
тельство китайскаго государства быстрыми шагами
стремится къ совершенному паденію.

7 Іюля.

Палата перовъ утвердила вчера 103 голосами
противъ 3, двѣнадцать проектовъ о размежеваніи имѣ-
ній, и 99 голосами противъ 11-ти, три проекта о раз
рѣшеніи городамъ: Шатору, Мэну и Периго заклю-
чить заемъ. Послѣ того, отсрочила свои занятія, ко-
торыя возобновитъ по окончаніи дѣла генерала Кю-
бьера.
— Палата депутатовъ продолжала сегодня разсма-
тривать бюджетъ расходовъ по военному министерству.
— Въ Мониторѣ помѣщено назначеніе ген. лейте-
нанта Бедо исправляющимъ временно должность Ал-
жирскаго генералъ-губернатора. Этотъ генералъ былъ
до сего времени главноначальствующимъ Костантин-
ской привинціи; ген. лейтенантъ Баръ назначенъ на-
чальникомъ 12 дивизіи расположенной въ Нантѣ.
— На сихъ дняхъ Г. Тьеръ былъ нѣсколько разъ
на частныхъ аудіенціяхъ у Короля.
— Въ *Gazette des Tribunaux* напечатано: Г. Пел-
лапра тайно оставилъ Парижъ, и неизвѣстно гдѣ на-
ходится.
— Въ департаментахъ восточныхъ Пиринеевъ и Од-
скомъ, Гардскомъ и верхней Гаронны, занимаются
уборкою хлѣба; и около Ліона началась жатва.

— Изъ Марсели сообщаютъ, что количество при-
везеннаго въ послѣднее время зерноваго хлѣба столь

ственнымъ законнымъ, но непреодолимымъ препят-
ствіемъ, затрудняющимъ донынѣ католикамъ вступ-
леніе въ англійскій парламентъ. О'Коннель прибывъ
въ Лондонъ объявилъ, что онъ готовъ охотно испол-
нить первую часть оной, то есть дать клятву на вѣр-
ноподданство, но отвергъ вторую часть, касающуюся
религіи. Это смѣлое поведеніе воспламенило всѣ
партіи, такъ, что нѣкоторые Оранжисты, имѣли пре-
ступное намѣреніе даже избавиться отъ сего искуснаго
и рѣшительнаго подвижника. Однако движеніе, поя-
вившееся въ Ирландіи въ слѣдствіе сего выбора, за-
ставило министра Веллингтона дѣйствовать въ пользу
эманципаціи католиковъ, которая за тѣмъ въ Апрѣлѣ
1829 года, по парламентскому постановленію, возъ-
имѣла законную силу. Достигнувъ сего результата,
О'Коннель совершилъ торжественный въѣздъ въ Лон-
донъ, для занятія своего мѣста въ парламентѣ; однако
онъ не могъ еще пользоваться своимъ правомъ, такъ
какъ особою статьею эманципаціоннаго акта, выборъ
его признанъ былъ недѣйствительнымъ. Возобновлен-
ные выборы въ Клерскомъ графствѣ, на которые со-
перникъ его вовсе не явился, оказались также въ его
пользу, и такъ наконецъ въ Январѣ 1830 года всту-
пилъ О'Коннель въ нижній парламентъ.
Противники его, признававшіе въ немъ дарованіе
только необразованнаго оратора черни, не мало уди-
вились, когда онъ явился однимъ изъ лучшихъ пар-
ламентскихъ витій.

(*Окончаніе впредь*).

pensyę jako Infantowi hiszpańskiemu w summie 2 milionów realów.

— Minister oświecenia publicznego, P. Salvandy, zapadł na zdrowiu, tak, iż przez dni kilka sprawami urzędowemi trudnić się nie będzie.

— Hr. Molé miał tak osłabnąć na oczy, że nie może ani pisać, ani czytać.

— Dziennik *Echo d'Oran* potwierdza udzielone już przedtém przez inne pisma doniesienie o klęsce zadanéj Marokańzykom przez Abd-el Kadera Obóz piérwszych składał się z 2,000 ludzi, którzy w ucieczce, przez Kabylów wycięci zostali. Broń, namioty i wszelkie sprzęty dostały się w zdobyczy Emirowi, a dowódzcy zwyciężonych głowę ucięto.

— *Moniteur Algerien* donosi pod dniem 20 czerwca, że wielkie pokolenie Nemencha, które nie mniéj jak 50,000 dusz liczy, i którego trzody z 1,200,000 sztuk owiec się składają, poddało się teraz w zupełności władzy francuzkiéj, co dla spokojności Algieryi jest ważnym wypadkiem.

— *Journal des Débats* wynurza zdanie, że rząd państwa chińskiego szybkim krokiem dąży do rozprzężenia i zupełnego upadku.

Dnia 7 lipca

Izba Parów uchwaliła wczoraj, 103 głosami przeciw 3, dwanaście projektów do prawa o rozgraniczeniu, a 99 głosami przeciw 11, trzy projekta o dozwoleniu zaciągnienia pożyczki miastom: Chateauroux, Mans i Perigueux. Poczém zawiesiła swe prace prawodawcze, któremi się zajmie znowu dopiéro po odsądzeniu processu Jenerała Cubières.

— *Monitor* ogłosił mianowanie Jenerał-Porucznika Bedeau tymczasowym Gubernatorem Jeneralnym Algieryi. Jenerał pomieniony był dotychczas naczelnym dowódzcą prowincyi Konstantyny. Jednocześnie Jenerał-Porucznik Bar otrzymał dowództwo 12-téj dywizyi wojskowéj stojącéj w Nantes.

— Izba Deputowanych zajmowała się dzisiaj dalszemi obradami nad budżetem wydatków ministerstwa wojny.

— P. Thiers miał w tych dniach kilka prywatnych posłuchań u Króla.

— W *Gazette des Tribunaux* czytamy: P. Pellapra opuścił potajemnie Paryż, i nie wiadomo gdzie się znajduje.

— W departamentach Pireneów wschodnich, Aude, Gard i wyższéj Garonny, zajmują się już zbiorem najobfitszych urodzajów zboża. I na około Lyonu rozpoczęły się żniwa.

— Z Marsylii donoszą, że massa dowiezionego w ostatnim czasie zboża, jest tak wielka, że nie wiedzą co począć

---

zwyciężoną przeszkodą, wyłączającą dotąd Katolików od zasiadania w Parlamencie angielskim. O'Connell przybywszy do Londynu oświadczył, iż gotów jest wykonać najchętniéj część jéj piérwszą, to jest przysięgę na wierność poddanego, ale część drugą, tyczącą się religii, odrzucił. Ten śmiały krok rozpłomienił wszystkie stronnictwa; tak, że niektórzy Oranżyści, usiłowali nawet skrytobójczym sposobem pozbyć się tak przebiegłego i odważnego zapaśnika. Jednakże groźne poruszenie, jakie opanowało Irlandyą w skutek tego wyboru, skłoniło samego Ministra Wellingtona do popierania emancypacyi katolików, która też w kwietniu 1829 r. przez uchwałę parlamentową otrzymała moc prawa. Tu dopiéro O'Connell w tryumfie wjechał do Londynu, dla zajęcia miejsca swego w Parlamencie; nie mógł atoli jeszcze z prawa swego korzystać, gdyż klauzula aktu emancypacyjnego wyrzekła na ten raz nieważność jego wyboru. Zalecone powtórne wybory w hrabstwie Clare, na których spółzawodnik jego wcale się nie stawił, wypadły także na jego korzyść, i tak nareszcie w lutym 1830 r. wszedł O'Connell do Izby Niższéj.

Przeciwnicy jego przyznawali mu tylko talent nieokrzesanego mówcy gminnego, zdumieli więc nie mało, kiedy niebawem pokazał się jednym z najlepszych mówców parlamentowych.

(*Dokończenie nastąpi*).

значительно, что незнають что дѣлать съ этими запасами, которые цѣнятъ въ 5—6 милліоновъ гектролитровъ; вся гавань покрыта судами, нагруженными хлѣбомъ. Въ магазинахъ не могутъ помѣстить всего количества хлѣба, и потому онъ складывается до времени въ домахъ. Цѣны на зерновый и печеный хлѣбъ повсюду понижаются.

8 Іюля.

Король прибылъ вчера въ Парижъ, чтобы вручить присланныя Папою кардинальскія шляпы Камбрейскому и Буржскому архіепископамъ, Гг. Жиро и Дюпону.

— Во вчерашнемъ засѣданіи палаты депутатовъ, министръ финансовъ предложилъ проектъ закона относительно дозволенія правительству произвесть заемъ въ 350 милліоновъ фр.

— Въ томъ же засѣданіи, палата возстановила очередь по текущимъ дѣламъ. Въ числѣ проектовъ, отсроченныхъ къ будущему собранію, находится проектъ относительно мореходства.

— Въ судѣ перовъ начались сегодня пренія по дѣлу генерала Кюбьера и его соучастниковъ.

— Канцлеръ палаты перовъ, по званію предсѣдателя суда перовъ, въ слѣдствіе представленія генералъ-губернатора, приказалъ арестовать Г. Пеллапра, бѣжавшаго изъ Парижа. Слышно также, что и трое остальныхъ обвиненныхъ будутъ арестованы.

— Въ одной изъ парижскихъ газетъ, напечатаны слѣдующія подробности о лицахъ, подвергнутыхъ нынѣ суду перовъ:

Г. Депанъ-Кюбьеръ, потомокъ поэта послѣдняго столѣтія, — генералъ-лейтенантъ и перъ Франціи. Въ 1830 году былъ онъ подполковникомъ. Энергическое его содѣйствіе при усмиреніи волненій въ Греноблѣ въ 1831 году, а также возмущеній въ Ліонѣ и Парижѣ въ послѣдовавшихъ годахъ, способствовало къ его возвышенію. Онъ былъ военнымъ министромъ въ кабинетѣ 1 Марта. Въ 1843 и 1846 годахъ имя его находилось въ административныхъ совѣтахъ разныхъ обществъ, принявшихъ на себя постройку желѣзныхъ дорогъ и производство другихъ большихъ работъ.

Г. Парманьте—Люрскій адвокатъ; только обстоятельства настоящаго дѣла извлекли его изъ глубокаго мрака, покрывавшаго его имя внѣ сферы его судилища.

Г. Пеллапра былъ главнымъ сборщикомъ Кальвадосскаго департамента, славился во время имперіи своимъ великолѣпіемъ роскошью и красотою Г-жи Пеллапра. Посредствомъ своего богатства, онъ вступилъ въ связи съ важными лицами. Зять его былъ перъ Франціи. Послѣ кончины Г. Бригода, дѣвица Пеллапра вышла замужъ за князя *Chimay*. Княгиня *Chimay* почитается одною изъ первыхъ дамъ, извѣстныхъ по образованности въ кругу высшаго парижскаго общества.

Г. Тестъ, Нимскій адвокатъ до 1845 года, въ палатѣ ста дней игралъ столь значительную роль, что былъ помѣщенъ въ числѣ первыхъ въ спискѣ легитимистской реакціи. Во все время своего изгнанія онъ находился въ Ліежѣ, и съ успѣхомъ занимался въ этомъ городѣ обязанностями адвоката. Онъ прибылъ обратно во Францію, спустя нѣсколько лѣтъ послѣ кончины Лудовика XVIII. Въ 1830 году принадлежалъ къ части палаты, протестовавшей противъ министерства Г. Полиньяка. Съ 1830 года участвовалъ въ 3-хъ министерствахъ. Былъ членомъ трехдневнаго кабинета; потомъ вступилъ въ кабинетъ 12 Мая министромъ юстиціи, а въ министерство 29 Октября— министромъ публичныхъ работъ.

Обвиненныя лица имѣютъ слѣдующія лѣта: генералъ Кюбьеръ, 61 года; Парманте 55 лѣтъ; Пеллапра 75; Тестъ, 67 лѣтъ отъ роду. Защитниками своими они избрали слѣдующихъ лучшихъ адвокатовъ: *Paillet*, *Baroche*, *Berryer* и *Gauthier*.

— Во время осмотра въ домѣ графа Маларти, въ Майэнскомъ округѣ, найдены были у него медали, съ изображеніемъ герцога Бордосскаго, также франковыя и полуфранковыя монеты; съ надписью: „Генрихъ V Король Франціи 1831 года.“ Сверхъ того найдены также были разныя важныя бумаги.

Англія.

Лондонъ, 3 Іюля.

Вчера, былъ въ Букингамскомъ дворцѣ выходъ, на коемъ гр. Сентъ-Олеръ поднесъ Королевѣ грамо-

z temi zapasami, które obliczają na 5 do 6 milionów hektolitrów. Cały port zapełniony jest okrętami zbożem naładowanemi; magazyny nie są w stanie objąć tego, co już jest przeniesione na ląd, i dla tego po domach porobiono składy na zboże w workach, dopóki wysyłki w głąb kraju nie zrobią znowu cokolwiek miejsca. Ceny zboża i chleba ciągle wszędzie spadają.

Dnia 8 lipca.

Król przybył wczoraj do Paryża, aby udzielić nadesłane przez Papieża kapelusze Kardynalskie Arcybiskupom z Cambrai i Bourges, PP. Giraud i Dupont.

— Na wczorajszém posiedzeniu Izby Deputowanych, Minister skarbu przełożył projekt do prawa względem upoważnienia rządu do zaciągnienia pożyczki 350 milionów franków.

— Na témże posiedzeniu, Izba uregulowała swój porządek dzienny. Pomiędzy projektami, które odłożone zostały do przyszłego zgromadzenia, znajduje się projekt dotyczący żeglugi zamorskiéj.

— Sąd Parów rozpoczął dziś rozprawy w processie przeciw Jenerałowi Cubiéres i jego wspólwinnym.

— Kanclerz Izby Parów, jako Prezes Sądu Parów, na wniosek Jeneralnego Gubernatora, wydał rozkaz ścigania i uwięzienia P. Pellapra, który uciekł z Paryża. Słychać, że i trzéj inni obwinieni także aresztowani będą.

— Korrespondencya Paryzka zawiera następujące szczegóły o osobach zapozwanych właśnie przed sąd Parów:

P. Despans-Cubiéres, potomek poety ostatniego stulecia, jest dziś Jenerał-Porucznikiem i Parem Francyi. W r. 1830 był Podpółkownikiem. Jego energiczne współdziałanie w poskromieniu zaburzeń w Grenobli w r. 1831, a w Lyonie i Paryżu w latach następnych, przyczyniło się do jego wyniesienia. Był Ministrem wojny w gabinecie z dnia 1 marca. Jego imie figurowało w latach 1843 i 1846 w radach administracyjnych różnych towarzystw, w przedsięwzięciah na koleje żelazne i na inne wielkie roboty.

P. Parmentier jest Adwokatem w Lure; i dopiéro wypadki teraźniejszego processu, wydobyły go z głębokiéj ciemności, która otaczała jego imie po za jego okręgiem sądowym.

P. Pellapra, b. Jeneralny poborca departamentu Calvados, głośnym był za Cesarstwa przez swój przepych i zbytki, jako też przez piękność swéj żony. Za pomocą swego majątku połączył się z wielkiemi domami. Miał zięciem Para Francyi. Po śmierci P. Brigode, Panna Pellapra poszła za Xięcia Chimay. Xiężna Chimay jest dziś jedną z kobiet, najlepiéj ukształconych w wyższem towarzystwie Paryża.

P. Teste, niegdyś Adwokat w Nimes przed 1815 rokiem, grał w Izbie stu dni tak znaczącą rolę, że był piérwszym z proskrybowanych na liście reakcyi legitymistowskiéj. Cały czas swego wygnania przepędził w Liege, i z odznaczeniem się sprawował w tém mieście obowiązek Adwokata. Powrócił do Francyi dopiéro w kilka lat po śmierci Ludwika XVIII. W r. 1830 należał do części Izby, która protestowała przeciw ministerstwu P. Polignac. Od 1830 r. miał udział w 3 ch ministerstwach. Był jednym z członków trzydniowego gabinetu; późniéj wszedł do gabinetu z 12 maja jako Minister sprawiedliwości, a w teraźniejszém ministerstwie z dnia 29 października był Ministrem robót publicznych.

Wiek tych cztérech oskarżonych jest: Jenerał Cubiéres, lat 61; Parmentier, 55; Pellapra, 75; Teste, 67. Za obrońców swoich obrali następujących najlepszych Adwokatów: Paillet, Baroche, Berryer i Gauthier.

— Podczas przeglądu domu Hr. Malartie, leżącego w okręgu Mayenne, znaleziono medale z popiersiami Xięcia Bordeaux, tudzież jedno-frankowe i pół-frankowe sztuki z napisem: „Henryk V-ty Król Francyi 1831 r.“, oraz różne bardzo ważne papiery.

Anglia.

Londyn, 3 lipca.

Wczoraj były pokoje w pałacu Buckingham, na których Hr. St. Aulaire złożył listy odwołujące go z posel-

ту, коею онъ отозванъ отъ своего поста. За симъ Прусскій посланникъ представилъ Королевѣ принца Вальдемара Прусскаго, котораго Ея Величество пригласила къ обѣду.

— Сэръ Робертъ Пиль давалъ для Его Императорскаго Высочества Великаго Князя Константина Николаевича великолѣпный праздникъ, послѣ котораго Высокій Посѣтитель выѣхалъ изъ Дрейтонъ-Манора въ Альтонъ-Товерсъ, загородный домъ гр. Шрюбори.

— Приготовленія къ выборамъ, по поводу распущенія парламента, начинаютъ нынѣ все болѣе и болѣе оживляться. Въ Сити приклѣено было множество объявленій, что сэръ Робертъ Пиль, при общихъ выборахъ, явится въ качествѣ кандидата на званіе представителя Сити. Въ провинціяхъ партіи приготовляются къ борьбѣ за начала, между которыми вѣрно займетъ первое мѣсто дальнѣйшее развитіе торговой свободности. Г. Кобденъ препроводилъ изъ Венеціи къ своимъ стокпортскимъ избирателямъ циркуляръ, въ коемъ снова предлагаетъ себя въ кандидаты къ будущему засѣданію и вмѣстѣ подробнѣе излагаетъ планъ, котораго должна нынѣ придерживаться партія торговой свободности.

— Движеніе по поводу предстоящихъ выборовъ, обнаруживается также и въ Ирландіи. На происходившемъ вчера собраніи, члены юной ирландіи опредѣлили сопротивляться всѣми силами избранію Г. Джона О'Коннеля въ дублинскіе представители.

— Лордъ-намѣстникъ Ирландіи, гр. Кларендонъ, отправился вчера въ Дублинъ, со всѣмъ своимъ семействомъ.

— Въ Коркѣ получено извѣстіе, что Папа назначилъ прелата Деляни епископомъ этого города и епархіи. Делани былъ по списку вторымъ кандидатомъ, а патеръ Матью первымъ.

— Остъ Индская компанія, за заслуги генерала Поллока, назначила ему пенсіонъ въ 1,000 фун. стерлинговъ.

5 Іюля.

Третьяго дня въ Букингамскомъ дворцѣ, герцогъ Броли представилъ Королевѣ вѣрительныя свои грамоты на званіе французскаго посланника.

— По электрическому телеграфу получено извѣстіе, что Королева прибыла въ 2 часа по-полудни въ Кембриджъ, гдѣ, на путевомъ дворѣ желѣзной дороги встрѣчена была Іоркскимъ лордомъ меромъ и мѣстнымъ начальствомъ. Ея Величество проѣхала 20 миль въ часъ и 22 минуты, выѣхавъ сегодня съ супругомъ своимъ изъ Лондона.

— Изъ Сіерра Леоне пишутъ, что англійская корвета *Devastation* захватила и истребила бразильскій корабль, который перевозилъ негровъ: та же корветта захватила американскій корабль, на которомъ находилось 520 негровъ.

— Въ Лондонѣ открыта контора подъ фирмою *Teodor de Mankowski et comp.*, которая будетъ содѣйствовать въ Англіи продажѣ зерноваго хлѣба, лѣса и другихъ произведеній Царства Польскаго, получаемыхъ непосредственно отъ самихъ производителей.

Бельгія.

Брюссель, 7 Іюля.

Вчера Король и Королева возвратились изъ Лондона въ замокъ Лекенъ.

— Въ *Independance* пишутъ, что Король отправится послѣ завтра въ Парижъ, но неизвѣстно долго ли Е. В. тамъ пробудетъ.

— Въ *L'Ami de l'ordre* пишутъ въ статьѣ изъ Намюра, что пасторъ Мансъ, профессоръ физики, сдѣлалъ важное открытіе, посредствомъ котораго можно извлекать электричество изъ солнечныхъ лучей.

Италія.

Римъ, 22 Іюня.

Пушечная пальба возвѣстила вчера, на разсвѣтѣ, годовщину коронованія Пія IX, главнѣйшимъ торжествомъ которой была Божественная Литургія, совершенная въ папскомъ дворцѣ, послѣ чего присутствовавшіе кардиналы, прелаты, Римскій сенатъ, а также гражданскіе и военные чиновники, приносили поздравленія Его Святѣйшеству. Вечеромъ на многихъ

stwa. Następnie, Poseł Prusski przedstawił Monarchini Xięcia Waldemara Prusskiego, którego Królowa zaprosiła na obiad.

— Sir Robert Peel dawał dla Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Xięcia Konstantego Nikołajewicza nader świetną zabawę, po której dostojny Gość wyjechał z Drayton-Manor do Alton-Towars, siedliska wiejskiego Hr. Shrewsbury.

— Poruszenia wyborcze zaczynają już z powodu bliz kiego rozwiązania Parlamentu nabierać coraz więcéj życia. W City Londynu poprzylepiano wczoraj liczne ogłoszenia, że Sir Robert Peel w ogólnych wyborach wystąpi jako kandydat na reprezentanta City. Na prowincyi przygotowują się stronnictwa do walki o zasady, między któremi dalsze rozwinienie wolności handlowéj zapewne piérwsze zajmie miejsce. P. Cobden przesłał z Wenecyi do swych wyborców w Stockport okolnik, w którym podaje się na nowo na kandytata do przyszłego Parlamentu i zarazem bliżéj określa plan, jakiego teraz stronnictwo wolnego handlu trzymać się powinno.

— Ruch z powodu przyszłych wyborów objawia się i w Irlandyi. Na odbytém w tych dniach zgromadzeniu, członkowie młodéj Irlandyi postanowili sprzeciwiać się całemi siłami wyborowi P. Jana O'Connelle na Reprezentanta Dublina.

— Lord namiestnik Irlandyi, Hr. Clarendon, wyjechał wczoraj do Dublina, z całą swoją rodziną.

— Do Cork nadeszła wiadomość, że Ojciec św. mianował xiędza Delany Biskupem pomienionego miasta i dyecezyi. Xiądz Delany był drugim na liście, a piérwszym ojciec Mathew.

— Spółka Wschodnio Indyjska, oceniając zasługi Jenerała Pollock, wyznaczyła mu 1,000 funt. szter. dożywotniéj płacy.

Dnia 5 lipca.

Onegdaj na wielkich pokojach w pałacu Buckingham Xiążę Broglie złożył Królowéj pismo uwierzytelniające go w charakterze Posła francuzkiego.

— Królowa wraz z Xięciem Albertem wyjechała dziś około południa, a telegraf elektryczny przyniósł wiadomość, że o godz. 2-éj z południa stanęła w Cambridge, gdzie na stacyi drogi żelaznéj przyjmowaną była przez Lorda-Mera Yorku i urzędników miejscowych. Monarchini odbyła podróż 20-milową w 82 minutach.

— Donoszą z Sierra Leone, że parowa korweta angielska *Devastation* zabrała i zniszczyła okręt Brezylijski, trudniący się przewożeniem niewolników; taż sama korweta zdobyła także okręt amerykański, wiozący 520 Murzynów.

— W Londynie ustanowiony został kantor komissowy, pod firmą *Teodor de Mankowski et comp.*, który przedsięwziął ułatwiać w Anglii sprzedaż zboża, drzewa i innych produktów polskich, otrzymywanych wprost od producentów, i dawać tymże zaliczenia.

Belgia.

Bruxella, 7 lipca.

Wczoraj, Monarsza para wróciła z Londynu do zamku Lacken.

— Dziennik *Independ nce* donosi, że Król pojutrze wyjeżdża do Paryża. Jak długo Monarcha tam zabawi, nie jest wiadomo.

— *L'Ami de l'ordre* donosi z Namur, że ojciec Mans, professor fizyki, uczynił ważne odkrycie przemieniania światła słonecznego w elektryczność. Uczony professor, za pomocą prostego aparatu, wydobywa ze słonecznego światła wszystkie fenomena elektryczne.

Włochy.

Rzym, 22 czerwca.

Wystrzały z dział z zamku św. Anioła, obwieściły wczoraj o świcie rocznicę koronacyi Piusa IX, któréj główną uroczystością była wielka pontyfikalna msza św. w pałacu Papiezkim; poczém obecni Kardynałowie, Prałaci, Senat Rzymski, tudzież cywilne i wojskowe władze, składały Ojcu św. powinszowania i życzenia. Wieczorem, na wielu placach, muzyka i chory śpiewaków wykonywały

площадяхъ, оркестны музыки и хоры пѣвчихъ исполнили гимны въ честь Пія IX; но толпы народа не появлялись на Монте-Кавалло, повинуясь волѣ Его Святѣйшества, объявленной сегодня по всему государству особымъ циркуляромъ кардинала статсъ-секретаря, въ слѣдствіе коей всѣ торжества и праздники въ честь Папы навсегда отмѣнены, за исключеніемъ тѣхъ, на которыя послѣдуютъ именныя разрѣшенія.

— Третьяго дня Его Святѣйшество пожаловалъ новый орденъ Пія, нѣкоторымъ здѣшнимъ князьямъ. Орденъ сей по имени Папы называютъ здѣсь: *Piano*.

— Недавно Папа намѣренъ былъ отправиться въ Субіако; *Majordomus* представилъ ему исчисленіе издержекъ на 2,000 скуди; но Е. С., заботясь постоянно о состояніи римскихъ финансовъ, велѣлъ позвать къ себѣ почтмейстера, и самъ условился съ нимъ совершить эту поѣздку за 400 талеровъ.

— Въ Римскомъ журналѣ *Mondo Illustrato* описываютъ слѣдующій прекрасный поступокъ Папы: Богатый Римскій житель имѣлъ двоихъ сыновей, изъ которыхъ одному хотѣлъ завѣщать все свое имѣніе, съ тѣмъ, чтобы часть онаго принесъ онъ въ даръ церкви; но братья постановили раздѣлить между собою отцовское наслѣдство. Отецъ, узнавъ о томъ, сдѣлалъ тайное завѣщаніе, коимъ назначивъ небольшую сумму сыновьямъ, остальное же имущество завѣщалъ священнику, который бу етъ совершать за упокой его первую обѣдню. Актъ этотъ былъ отданъ на сохраненіе нотаріусу, который, вскрывши оный по смерти завѣщателя, и видя такое странное распоряженіе, рѣшился просить согласія на это Папы. Это случилось вечеромъ, а такъ какъ паннихида должна была отправляться на другой день, то Пій IX всталъ досвѣта, приказалъ отперетъ церковь и отслужилъ тамъ первую обѣдню. Сдѣлавшись такимъ образомъ владѣльцемъ завѣщаннаго имѣнія, пригласилъ сыновей покойнаго и отдалъ имъ отцовское имущество.

Португалія.

Лондонъ, 5 *Іюля*.

Пароходъ *Cornwall* пришелъ, 29 Іюня, изъ Опорто съ извѣстіемъ, что юнта собиралась сдаться, но только не маршалу Сальданья а Испанскимъ войскамъ. Члены юнты выѣхали изъ Опорто, а войска ожидали только жалованья. 25 и 27 чиселъ, мятежники имѣли не большія стычки съ маршаломъ Сальданья, а между тѣмъ ген. Конча велъ дружественные переговоры съ юнтою.

— Въ англійскомъ журналѣ *Times* напечатано 5 Іюля телеграфическое извѣстіе, что опортская юнта сдалась 30 Іюня и что означенный городъ окруженъ испанскими войсками подъ начальствомъ ген. Конча.

— Въ Лиссабонѣ господствовало совершенное спокойствіе; слишкомъ 12,000 чел., содержавшіеся въ заключеніи въ Санъ-Жуліясской крѣпости, получили свободу, лишь только объявили, что они желаютъ вступить въ ряды войскъ Королевы. Офицеры большею частію выпущены на честное слово.

Египетъ.

Александрія, 9 *Іюня*.

Вице-Король снова отсрочилъ путешествіе свое въ Италію, гдѣ намѣревался пользоваться водами въ Луккѣ и Пизѣ; но кажется, что чрезъ нѣсколько дней онъ исполнитъ это намѣреніе.

— Въ Каирѣ, по свидѣтельству пяти тамошнихъ европейскихъ врачей, случилось слѣдующее достопримѣчательное явленіе въ медицинскомъ отношеніи: Одна негритянка, сочетавшаяся бракомъ съ негромъ, солдатомъ гвардіи Ибрагима Паши, въ продолженіи двухъ лѣтъ постепенно лишалась черноты, вмѣсто которой кожа получала бѣлый цвѣтъ. Черты ея лица убѣждаютъ въ эѳіопскомъ ея происхожденіи: носъ у ней плоскій, губы толстыя, челюсти выдавшіяся, произношеніе эѳіопское. Женщинѣ сей 40 лѣтъ отъ роду, она всегда пользовалась хорошимъ здоровьемъ и родилась въ Со-Маулисской провинціи, въ странѣ Зангебаръ.

hymny na cześć Piusa IX, ale żaden orszak nie ukazał się na Monte Cavallo, szanując wyraźną w tém wolę Ojca św., którą dziś osobny okolnik Kardynała Sekretarza Stanu, ma całemu krajowi ogłosić, a skutkiem któréj, wszelkie uroczystości i obrzędy na cześć Papieża mają bydź raz na zawsze wzbronione, wyjąwszy te, na które wprzódy szczególne zezwolenie rządu nastąpi.

— Onegdaj rozdał Papież nowy order Piusa kilku tutejszym Xiążętom. Order ten nazywają tu od imienia Papieża, *Piano*.

— Gdy Papież wyjeżdżał niedawno do Subiaco, Majordomus przedstawił mu obrachowanie kosztów podróży na 2,000 skudów; ale Papież, dążąc ciągle do uporządkowania wstrząśniętych finansów Rzymskich, kazał wezwać do siebie Pocztmistrza, i sam umówił go za 400 talarów.

— Dziennik Rzymski *Mondo Illustrato* opowiada następujący piękny czyn Ojca św.: „Pewny bogaty szlachcic Rzymski miał dwóch synów, z których jednemu tylko zapisać chciał cały majątek, pod warunkiem, ażeby znaczną część jego odstąpił kościołowi: oba atoli bracia postanowili podzielić się równo spuścizną, jakibykolwiek był testament ojca. Ojciec, dowiedziawszy się o tém, zrobił tajemny testament, w którym małą tylko sumkę przeznaczył swoim synom, całe zaś mienie przekazał temu kapłanowi, który przypadkiem odprawi piérwszą mszę w kościele, gdzie się pogrzebne nabożeństwo za duszę legatora odbywać będzie. Akt ten złożony został u notaryusza, który otworzywszy go po śmierci testatora, i widząc tak dziwne rozporządzenie, udał się po radę do Ojca św. Było to już późno w wieczór: że zaś nabożeństwo żałobne miało się odprawiać nazajutrz, Pius IX wstał przededniem, kazał sobie otworzyć kościoł i sam piérwszą mszę w nim odprawił; stawszy się zaś tym sposobem właścicielem legatu, wezwał synów zmarłego i oddał im ich dziedzictwo."

Portugalia.

Londyn, 5 *lipca*.

Parostatek „*Xiążę Cornwall*" przywiózł wiadomość z Oporto, z dnia 29 czerwca, że Junta zamierzała poddać się, ale nie Marszałkowi Saldanha, tylko wojskom hiszpańskim. Członkowie Junty opuścili Oporto, a wojska czekały tylko na wypłacenie żołdu. Dnia 25 i 27 toczyli rokoszanie małe utarczki z Marszałkiem Saldanha, a tymczasem Jenerał Concha układał się po-przyjacielsku z Juntą.

— Dziennik *Times* ogłosił dziś wiadomość telegraficzną, że Junta w Oporto poddała się 30-go czerwca, tudzież, że miasto pomienione osadzone zostało wojskami hiszpańskiemi, pod wodzą Jenerała Concha.

— W Lizbonie panowała zupełna spokojność, przeszło 12,000 ludzi, którzy byli uwięzieni w twierdzy San-Juliao, zostali wypuszczeni na wolność, jak skoro oświadczyli, że wejdą w służbę Królowéj. Oficerowie uwolnieni zostali po większéj części na słowo honoru.

Egipt.

Alexandrya, 9 *czerwca*.

Wice-Król odroczył znowu swoję podróż do Włoch, gdzie miał używać wód w Łuce i Pizie; zdaje się jednak, że ten projekt za dni kilka znowu wznowiony będzie.

— W Kairze, według świadectwa pięciu tamtejszych lekarzy europejskich, zdarzył się następujący godny uwagi fenomen medyczny: Pewna Murzynka, zaślubiona także z Murzynem, żołnierzem z przybocznéj gwardyi Ibrahima Baszy, od dwóch lat utraciła zwolna swoję czarną skórę, a w miejsce jéj wystąpiła biała. Rysy jéj twarzy okazują widocznie rasę etyopską: nos płaski, wargi wywrócone, włosy wełniaste, kości policzkowe wystające, akcent etyopski. Kobieta ta ma lat 40, była zawsze zdrową i pochodzi z prowincyi Somaulis, w kraju Zanzibar.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 14-го Іюля 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.